

ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORIUS

SPRENDIMAS

DĖL PUBLIKACIJOJE „ALGIS-GREITAI SŪNAUS NEKRİKŠTYS“ („L.T.“, 2007-01-06, NR. 4/253) PASKELBTOS INFORMACIJOS (NUOTRAUKOS)

2007 m. balandžio 5 d. Nr. SPR-11
Vilnius

Š.m. kovo 15 d. žurnalistų etikos inspektorius gavo pareiškėjos R.B. skundą dėl šalia publikacijos „Algis-Greitai sūnaus nekrikštys“ („L.T.“, 2007-01-06, Nr. 4/253) išspausdintos jos ir jos sūnaus nuotraukos, kurios išspausdinimui ji sutikimo nedavė. Pareiškėja skunde teigė, kad tokiu būdu UAB „Ekstra žinios“ leidžiamame laikraštyje „L.T.“ išspausdinusi jos ir jos sūnaus nuotrauką, pažeidė jos ir jos sūnaus teisę į atvaizdą. Prašė išnagrinėti skundą ir priimti sprendimą dėl Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso (toliau – Kodekso) pažeidimų. Taip pat prašė priimtą sprendimą paskelbti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

Išnagrinėjęs pareiškėjos skundą dėl publikaciją „Algis-Greitai sūnaus nekrikštys“ („L.T.“, 2007-01-06, Nr. 4/253) iliustruojančios pareiškėjos ir jos sūnaus nuotraukos, žurnalistų etikos inspektorius

n u s t a t ė:

Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 40 dalyje apibrėžtoje privataus gyvenimo sąvokoje yra išskiriamos asmens nuotraukos ar kiti atvaizdai, kaip žmogaus privataus gyvenimo dalis, kuriuos naudoti galima tik asmeniui sutikus. Šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta viešosios informacijos rengėjų, žurnalistų pareiga rengiant ir platinant viešąją informaciją užtikrinti žmogaus teisę į privataus pobūdžio informacijos apsaugą. Kodekso 8 straipsnis numato, kad informacija turi būti renkama ir skelbiama tik etiškais ir teisėtais būdais. Kodekso 9 straipsnis įtvirtina reikalavimą, jog prašantis informacijos žurnalistas turi prisistatyti savo pavarde, nurodyti redakciją bei pareigas ir žmogų įspėti, kad jo žodžiai gali būti viešai paskelbti visuomenės informavimo priemonėje. Ta pati taisyklė taikytina ir fotožurnalistams atitinkamai įspėjant, kad nuotrauka gali būti paskelbta viešai ir gaunant privataus asmens sutikimą tokiam skelbimui. Reikalavimas žurnalistams ir viešosios informacijos rengėjams be žmogaus sutikimo neskelbti žinių apie privatų to žmogaus gyvenimą, nebent tos žinios yra susijusios su viešuoju asmeniu ir svarbios visuomenei arba yra fiksuojama nusikalstama veika, yra įtvirtintas Kodekso 36 straipsnyje.

Išspausdinta pareiškėjos ir jos sūnaus nuotrauka savo turiniu yra asmeninio pobūdžio nuotrauka ir vertinama kaip jos privataus gyvenimo dalis. Žmogaus nuotrauka ar kitoks atvaizdas gali būti demonstruojami, spausdinami, taip pat pats asmuo fotografuojamas tik jo sutikimu. Pareiškėja sutikimo spausdinti ar kitaip viešai platinti nuotrauką nedavė. Aplinkybės, kuriomis pareiškėja buvo pavaizduota, sudaro asmens privataus gyvenimo akimirką ir nepasižymi jokių visuomeninių interesu (moteris su vaiku sėdi kavinėje). Pareiškėja nėra viešasis asmuo, nes dėl einamų pareigų ar savo darbo pobūdžio nuolat nedalyvauja valstybinėje ar visuomeninėje veikloje, jos sprendimai bei nuolatinė veikla neturi reikšmės viešiesiems reikalams. Todėl pareiškėjos ir jos sūnaus nuotraukos publikavimas netenkina teisėto ir pagrįsto visuomenės intereso tokią informaciją gauti.

Laikraščio „L.T.“ vyriausiosios redaktorės argumentas, kad pareiškėja buvo nufotografuota viešoje vietoje ir matydama, jog yra fotografuojama tam neprieštaravo, neįrodo, kad pareiškėja sutiko, jog tokia

nuotrauka būtų viešai skelbiama. Asmuo, net ir būdamas viešoje vietoje, nepraranda savo individualumo, privatumo, teisės į atvaizdą, kuri apima ir teisę kontroliuoti to atvaizdo tolesnį panaudojimą.

Teisė į privatų gyvenimą yra pažeidžiama, kai be asmens leidimo publikuojamos jo nuotraukos. Pareiškėja nurodo, kad nedavė sutikimo skelbti jos ir jos sūnaus nuotrauką, viešosios informacijos rengėjas neįrodė, kad pareiškėja tokį sutikimą davė, todėl darytina išvada, kad nesant pareiškėjos sutikimo, viešosios informacijos rengėjas, paskelbdamas šią nuotrauką, pažeidė jos ir jos sūnaus teisę į atvaizdą, kaip teisės į privataus gyvenimo apsaugą dalį. Viešosios informacijos rengėjas, šiuo atveju paskelbdamas pareiškėją ir jos sūnų vaizduojančią nuotrauką, pažeidė įstatymų, ginančių asmens teisę į atvaizdą ir privataus gyvenimo neliečiamumą, reikalavimus ir nesilaikė žurnalistų profesinės etikos normų, kuriose įtvirtinti etiško ir teisėto informacijos rinkimo bei skelbimo pagrindai.

Žurnalistų etikos inspektorius, vadovaudamasis Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalies 1 punktu, 3 dalimi,

n u s p r e n d ė:

1. Įspėti visuomenės informavimo priemonės – laikraščio „L.T.“ vyriausiąją redaktore Lina Varnaite, kad paskelbdamas publikaciją „Algis-Greitai sūnaus nekrikštys“ („L.T.“, 2007-01-06, Nr. 4/253) iliustruojančią pareiškėjos ir jos sūnaus nuotrauką, viešosios informacijos rengėjas pažeidė Visuomenės informavimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies, 14 straipsnio 1 dalies, 41 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 6 punktų bei Kodekso 8, 9, 36 straipsnių reikalavimus.

2. Išsiųsti sprendimo kopiją laikraščio „L.T.“ vyriausiajai redaktorei ir pareiškėjai.

3. Viešai paskelbti sprendimą „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos interneto tinklalapyje.

Vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 3 dalimi, rezoliucinė šio sprendimo dalis turi būti nedelsiant paskelbta laikraštyje „L.T.“.

Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimas gali būti skundžiamas teismui per 30 dienų nuo jo paskelbimo dienos.

Žurnalistų etikos inspektorius

Romas Gudaitis